

Ερωτήσεις – Απαντήσεις για το Ελληνικό Επενδυτικό Ταμείο

1. Ποια θα είναι τα κεφάλαια του Ταμείου και ποιος θα τα εισφέρει; Πόσα θα εισφέρει το Ελληνικό Δημόσιο;

Το Ελληνικό Δημόσιο θα επενδύσει το ποσό των 350 εκατ. ευρώ, με χρηματοδοτικές πηγές το ΠΔΕ και το ΕΣΠΑ. Το τελικό ύψος των κεφαλαίων που θα διαχειρίζεται το ταμείο θα γίνει γνωστό όταν ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις με τους υποψήφιους επενδυτές. Ήδη π.χ. κατά την επίσκεψη του υπουργού Οικονομικών της Γερμανίας κ. Β. Σόιμπλε στην Αθήνα είχε υπογραφεί μνημόνιο συνεννόησης με τη γερμανική KfW με το οποίο η γερμανική τράπεζα δηλώνει έτοιμη να υποστηρίξει την πρωτοβουλία και να εξετάσει, σε συμφωνία με τη γερμανική κυβέρνηση, επένδυση ύψους έως 100 εκατ. ευρώ στο Ταμείο. Επιπλέον έχει συμφωνηθεί κατ αρχήν η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, όπως ανακοίνωσε χθες ο πρόεδρος της κ. Β. Χόγιερ, το Ίδρυμα Ωνάση έχει δεσμευτεί για τη συμμετοχή του ενώ διεξάγονται συζητήσεις με άλλους υποψήφιους, όπως το γαλλικό ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Caisse des Depots).

2. Θα έχει το Δημόσιο την απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών;

Το τελικό ποσοστό του Ελληνικού Δημοσίου δεν θα υπερβαίνει το 50% του μετοχικού κεφαλαίου στο τέλος της διαδικασίας κεφαλαιοποίησης του Ταμείου.

3. Ποιος και με ποια διαδικασία θα ορίζει τη διοίκηση του Ταμείου;

Το Ταμείο θα διοικείται από επαγγελματικό management διεθνούς εμβέλειας που θα επιλεγεί από τους μετόχους του κατά τις προβλέψεις του Καταστατικού του, μετά από διαφανή διαδικασία επιλογής, με βάση τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης και την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τους διαχειριστές κεφαλαίων. Εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα συλλογικά όργανα διοίκησης θα είναι οι Υπουργοί Οικονομικών και Ανάπτυξης ή εκπρόσωποί τους που θα ορίζονται με υπουργική απόφαση.

4. Ποιος και με ποια διαδικασία θα αποφασίζει ποιες επενδυτικές προτάσεις θα χρηματοδοτηθούν και ποιες όχι;

Οι επενδυτικές προτάσεις θα αξιολογούνται από τη διοίκηση του Ταμείου και η απόφαση κατά τη διεθνή πρακτική θα λαμβάνεται από επιτροπή επενδύσεων, η οποία θα αποτελείται κατά πλειοψηφία από ανεξάρτητα μέλη εγνωσμένης επαγγελματικής εμπειρίας.

5. Σε ποιους τομείς θα επενδύει το Ταμείο;

Το Ταμείο θα παρέχει κεφάλαια στις ελληνικές τράπεζες για χρηματοδότηση ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) με ευνοϊκούς όρους. Επίσης, θα παρέχει κεφαλαιακή στήριξη σε ΜΜΕ συμμετέχοντας στο μετοχικό τους κεφάλαιο. Τρίτον, θα χρηματοδοτεί έργα υποδομής που δεν καλύπτονται απευθείας από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

6. Υπάρχουν ήδη πληθώρα εργαλείων για την παροχή ρευστότητας, εγγυήσεων κλπ. στις ΜΜΕ, όπως για παράδειγμα τα χρηματοδοτικά προγράμματα του ΕΤΕΑΝ. Τι διαφορετικό θα προσφέρει το Ταμείο ώστε να κρίνεται απαραίτητη η σύστασή του;

Στόχος του Ταμείου είναι να λειτουργήσει κατά βάση ως πλατφόρμα για την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων στην Ελληνική Οικονομία. Επίσης στόχος του είναι να βοηθήσει ενεργά στην αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος ρευστότητας στην πραγματική οικονομία και τις ΜΜΕ με παροχή δανείων φθηνότερου κόστους (χαμηλότερου επιτοκίου) στις Ελληνικές επιχειρήσεις. Το Ταμείο δεν έχει σκοπό να υποκαταστήσει τα υπάρχοντα εργαλεία, αντιθέτως σκοπό έχει να τα συμπληρώσει ούτως ώστε να αυξηθεί η συνολική θετική επίδρασή τους στην ρευστότητα της οικονομίας. Για παράδειγμα το Επενδυτικό Ταμείο θα μπορεί να αποκτά μετοχική συμμετοχή σε ΜΜΕ, κάτι που δεν μπορεί να κάνει το ΕΤΕΑΝ. Επίσης θα μπορεί να παρέχει ανακυκλούμενα κεφάλαια κίνησης ή αναχρηματοδοτήσεις δανείων υγιών ΜΜΕ, που επίσης εκφεύγουν της δραστηριότητας του ΕΤΕΑΝ.

7. Γιατί επελέγη ως έδρα του Ταμείου το Λουξεμβούργο;

Η επιλογή αυτή έγινε για λόγους ευελιξίας και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τη λειτουργία αντίστοιχων θεσμών. Περαιτέρω επελέγη για τη διευκόλυνση επενδυτών τρίτων χωρών, πλην της Ελλάδας, να χρηματοδοτήσουν το Ταμείο και, εμμέσως, την ελληνική οικονομία, που είναι και το ζητούμενο. Στην πραγματικότητα αυτό που έχει τελικά περισσότερη σημασία είναι ότι το Ταμείο θα δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και θα επενδύει σε ελληνικές επιχειρήσεις.

8. Πώς μπορεί μια επιχείρηση να πάρει δάνειο από το Ταμείο; Οι επιχειρηματίες θα έρχονται σε απευθείας επαφή ή μέσω τραπεζών;

Οι επιχειρήσεις θα έρχονται σε επαφή με το Ταμείο για δάνεια μέσω των Ελληνικών Τραπεζών κατά το επιχειρησιακό μοντέλο της ΚΦW ή άλλων αντίστοιχων οργανισμών.

9. Με τι επιτόκια θα χορηγούνται τα δάνεια; Θα είναι το τρέχον επιτόκιο της αγοράς ή χαμηλότερο; Θα απαιτούνται εξασφαλίσεις;

Ο στόχος του Ταμείου είναι να εκμεταλλευτεί την υψηλή πιστοληπτική αξιολόγηση των βασικών εταιρών (KFW, EIB, Γαλλικό Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) ούτως ώστε το επιτόκιο χορηγήσεων στις ΜΜΕ (μέσω των ελληνικών τραπεζών) να είναι σημαντικά χαμηλότερο από το σημερινό. Οι εξασφαλίσεις θα ορίζονται με τραπεζικά κριτήρια.

10. Το ν/σ προβλέπει διάφορες κατηγορίες κεφαλαίων που θα αντανakλούν τα επίπεδα συνδεδεμένου ρίσκου. Υπάρχει κίνδυνος να υποστεί το Δημόσιο όλες τις επισφάλειες και οι τρίτοι επενδυτές να πάρουν τις αποδόσεις από τις «σίγουρες» επενδύσεις;

Το Ελληνικό Δημόσιο κατά την συνήθη διεθνή πρακτική θα αναλάβει το πρώτο και υψηλότερο επίπεδο κεφαλαιακού ρίσκου με στόχο την επιτυχή δημιουργία πλατφόρμας προσέλκυσης επενδύσεων στην Ελληνική Οικονομία. Αυτό το ρίσκο άλλωστε αναλαμβάνει ήδη το Ελληνικό Δημόσιο με τους εκάστοτε αναπτυξιακούς νόμους χωρίς μάλιστα κανείς άλλος να συμμετέχει σε αυτό. Επιπλέον, το Ελληνικό Δημόσιο προσδοκά υπεραξίες από το συμμετοχή του στο Ταμείο, κάτι που δεν ισχύει για τις ενισχύσεις του αναπτυξιακού νόμου.

11. Γιατί προβλέπονται ξεχωριστές διοικήσεις για κάθε Υπο-ταμείο;

Η διοίκηση του Ταμείου θα είναι ενιαία. Ωστόσο, κατά τα διεθνή πρότυπα μπορεί να συσταθούν υποταμεία για διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Καθένα από τα ταμεία αυτά είναι λογικό να χρειάζεται managers με αντίστοιχη διοικητική εμπειρία διαχείρισης επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα.

12. Έχουν γίνει μελέτες για τη σκοπιμότητα ίδρυσης του Ταμείου και από ποιους φορείς;

Έχει γίνει μελέτη από τη διεθνή εταιρία Oliver Wyman για τη σκοπιμότητα ίδρυσης του ταμείου, από την οποία προέκυψε ότι υπάρχει σημαντικό κενό χρηματοδότησης στην ελληνική αγορά, ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ύψους 15 – 18 δις. ευρώ. Αυτό καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας του Ταμείου. Έχει γίνει επίσης πρόσφατα μελέτη της διεθνούς εταιρίας Finance in Motion για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ η οποία καταγράφει τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά εργαλεία, τις ελλείψεις και αδυναμίες τους και καταγράφει τις ανάγκες σε νέα χρηματοδοτικά προϊόντα όπως αυτές προσδιορίστηκαν από την πλευρά τόσο των ελληνικών τραπεζών όσο και των επιχειρήσεων.

13. Από ποιους προετοιμάζεται το Ταμείο;

Το Ταμείο προετοιμάζεται από ομάδα εργασίας που αποτελείται από εκπροσώπους των βασικών χρηματοδοτών, δηλαδή της KfW, της ΕΤΕπ, του γαλλικού υπουργείου Οικονομικών, του Caisse des Depots και των υπουργείων Ανάπτυξης – Ανταγωνιστικότητας και Οικονομικών με την υποστήριξη του Invest in Greece.

14. Γιατί προτιμήθηκε η λύση του Ταμείου αντί της ίδρυσης Τράπεζας;

Γιατί στο υπάρχον τραπεζικό περιβάλλον της Ελλάδας, που έχει οδηγηθεί σε μεγάλη συγκέντρωση για λόγους ασφάλειας, θα ήταν πολύ δύσκολο να ιδρυθεί νέα τράπεζα, η οποία θα απαιτούσε έτσι κι αλλιώς περισσότερα κεφάλαια και θα λειτουργούσε σε πολύ αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο. Επιπλέον το ταμείο μπορεί να λειτουργήσει πολύ πιο ευέλικτα σε σχέση με μια Τράπεζα, ενώ σε αντίθεση με τις τράπεζες μπορεί να αποκτήσει μετοχική συμμετοχή σε επιχειρήσεις.

15. Έχει συμφωνήσει η τρόικα με τη σύσταση του Ταμείου;

Έχει συμφωνήσει και μάλιστα γίνεται ειδική αναφορά για την ίδρυση και το αντικείμενο δραστηριότητας του Ταμείου στο τελευταίο επικαιροποιημένο μνημόνιο.